

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale, seu Institutio Sacerdotum, Ex Divinis Litteris Et Veterum Patrum Disciplina

**Torres, Alfonso de
Ingolstadii, 1604**

De grauitate, & seueritate in moribus, & verbis Sacerdotum. §. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48973)

Et in vnum complicare, quod est delicatum, Et molle,
vel discerniculo discriminare, neque vero in tortum ca-
lamistris crissare, vel flauum facere: quoniam quidem

Leu. 19. lex vetat in Deuteronomio, inquit: Non faciatis vo-
bis rotunditatem ex coma capitis vestri, neque incisio-
nes. Neque vero licet barbæ pilos corrumpere, neque ho-
minis figuram præter naturam mutare. Non incidetis

Leu. 21. (inquit lex) superficiem barbæ vestræ. Hoc enim mu-
lieribus decens creator Deus statuit, viris indecorum
esse iudicauit. Ita S. Clemens Const. Apost. lib. 1. cap. 4.
Vide Clementem Alex. Pædagog. l. 3. Alia multa Vide
inf. p. 3. c. 89. ne profanis vestibus.

De Grauitate, Et Seueritate in moribus Et verbis Sacerdotum.

§. II.

SUMMARIVM.

SACERDOS exteriori grauitate debet esse
compositus, quia eius dignitati maxime
congruit. 1. 7.

Et magno cum imperio, Et velut ex Regia potestate
comprimere vitia, Et viros iniquos, Et tumidos, Et
eos, qui à religione abhorrent, Et voluptatibus in-
dulgent. 2. 3. 5. 13. 14. 15. 21.

Et fecit S. Ambrosius aduersus Theodosium Imperato-
rem. 20.

Et S. Thomas aduersus Henricum Regem. 21.

Et ita se gerat Sacerdos, ut, licet sit adolescens, non contemnatur. 4. 5.

Ob idque nemini se nimium familiarem exhibeat. 11. 12. 22. 23.

Ne puerili leuitate eius grauitas maculetur. 6.

Leuitas enim morum numquam reperitur in Sacerdote deuoto. 16.

Et ideo tenetur ioca etiam honesta vitare. 17.

Debira quippe seueritas & in pace, & in bello necessaria est. 8.

Tum etiam religiosa quædam simplicitas, & familiaritas quæ tamen sine contemptu sit, & grauitas quædam verecunda, sed sine austeritate. 9. 10. 14. 15.

Seueritatem etiam circa feminas tenere debet. 18.

Et cunctis esse benignus, nemini blandus, paucis familiaris, omnibus æquus. 23.

Lingua debet esse menti subdita, & verborum leuitas vitanda, scurilitas, & risus petulantia. 24. 25. 27.

In locutione tria seruanda. 26.

Sacerdotes separati ab omni turba vitam agant, ex Platone. 28.

SA CERDOS, super cuius caput fustum est vnctio-
nis oleum, & cuius manus in Sacerdotio con-
secratae sunt, vestitusque est sanctis vestibus, caput
suum non discooperiet, vestimenta non scindet.
*Leu. 21. Hæc erant olim indicia erumpentis, affectus,
& rationis habenas non patientis, quæ à Sacerdotali
grauitate longe abesse debent.*

- 2 Ingressus post Oziam Azarias Sacerdos, & cum eo Sacerdotes Domini octoginta, viri fortissimi, restiterunt regi, atque dixerunt: non est tui officii Ozia, vt adoleas incensum Domino, sed Sacerdotum, qui consecrati sunt ad huiusmodi ministerium: egredere de sanctuario: ne contempseris: quia non reputabitur tibi in gloriam hoc à Domino Deo. Iratusque Ozias, & tenens in manu thuribulum vt adoleret incensum, minabatur Sacerdotibus. Statimq; orta est lepra in fronte eius coram Sacerdotibus in domo Domini: & festinato expulerunt eum. 2. Paralip. 26.
- 3 Si habes brachium sicut Deus, & si voce similis tonas, circumda tibi decorem, & in sublime erigere, & esto gloriosus, & speciosis induere vestibus. Disperge superbos in furore tuo, & respiciens omnem arrogantem humilia. Respice cunctos superbos, & confunde eos, & conteres impios in loco suo, &c. Iob. 40.
- 4 Nemo adolescentiam tuam contemnat: sed exemplum esto fidelium in verbo, in conuersatione, in caritate, in fide, in castitate. 1. Tim. 4.
- 5 In omnibus te ipsum præbe exemplum bonorum operum, in doctrina, in integritate, in grauitate, &c. Hæc loquere, & exhortare, & argue cum omni imperio. Nemo te contemnat. Tit. 2.
- Grauitas Sacerdotalis puerili leuitate non minuenda.
- 6 SENES sunt Sacerdotes, quorum officiū, quia grauitate magnæ honestatis impenditur, à religionis

nis pondere nulla puerili leuitate vacuatur. *S. Gregor. super. l. 1. Reg. cap. 2.*

Grauitas Sacerdotali dignitati congruit.

SOBRIAM à turbis grauitatem, ac seriosam vitam, & singulare pondus conuersationis dignitas sibi vindicat Sacerdotalis. Quo modo enim potest in exemplum seruari à populo, qui nihil habet discretum à populo? nihil dispar in moribus à multitudine? Quid enim in te miretur, si omnia tua facta bona in temetipso recognoscat existere? si nihil in te aspiciat, quod ultra se inueniat? si ea, quæ in se erubescit, in te, quem reuerendum arbitratur, ostendat? *S. Bonau. in Phar. l. 1. c. 20. ex S. Ambrosio ep. 6. S. Leo Epistola 47. 34. q. 3. c. illud.*

Debita seueritas & in pace, & in bello necessaria.

QVID magis aut in pace tam aptum, aut in bellis persecutionum tam necessarium, quam debitam seueritatem diuini vigoris ostendere? Quæ qui dimiserit, instabili rerum cursu erret semper necesse est, & huc atque illuc variis, & incertis negotiorum tempestatibus dissipetur; &, quasi extorto de manibus consiliorum gubernaculo, nauim salutis Ecclesiasticæ illidat in scopulo; vt appareat, non aliter saluti Ecclesiasticæ consuli posse, nisi qui & contra ipsam faciunt, quasi quidam aduersi fluctus, repellantur, & disciplinæ ipsius semper custodita ratio quasi salutare aliquod gubernaculum in tempestate seruetur. *S. Cyp. l. 2. ep. 7.*

Seueritas seruanda sine austeritate, & familiaritas sine contemptu.

- 9 Esto grauis: sed non austerus, non dissolutus, neque seuerus; sed interea mediocritatem tene, vt neq; de seueritate sis oneri, neque de familiaritate contemptui. *S. Bernardus de consideratione l. 4. S. Gregor. Moral. lib. 20. c. 3.*

De eodem.

- 10 Si interdum seueritate opus est, paterna sit, non tyrannica: matres vos fouendo, patres corripiendo exhibeatis. *Idem S. Bernardus super Cant. serm. 21. Inf. S. seq. cap. Erudimini, n. 14.*

Sacerdos, velut ex Regia potestate & grauitate, reprimere debet vitia.

- 11 AVRO & hiacyntho purpura permiscetur, vt videlicet Sacerdotale cor, cum summa, quæ prædicat, sperat, in semetipso suggestiones vitiorum reprimat, eisque velut ex Regia potestate contradicat: quatenus nobilitatem semper intime regenerationis aspiciat, & cælestis Regni sibi habitum moribus defendat. *S. Gregor. p. 2. Pastor. c. 3. Vide inf. c. 7. §. 1. de doctrina in Sacerdotis habitu, n. 28. & à c. Sacerdotes pro populorum. n. 61. cum. seqq.*

De eodem.

- 12 VIDE, ne te facilem, ac lenem cupiditates inueniant, ne mox negligentiam tuam dolor occupet, assuescasque tum peccare, tum resipiscere. Ab initio potius grauis, ac seuerus esto aduersus omnem

nem

nem cupiditatis titilationem, & ne assuescas in bello inferior esse. *S. Ephraëm cap. de exercitatione.*

De eodem.

Si voluptatis alicuius imaginem animo conce-¹³
peris, moderare tibi, ne ab ea mouearis; sed & rem
examina, & tibi ipse deliberandi præbe spatium.
deinde vtriusq; temporis memento, tum eis, quo
voluptate perfrueris, tum eius, quo percepta iam
voluptate dolebis, teq; ipse obiurgabis, atq; his il-
la confer, si abstinueris, fore, vt gaudeas, teq; ipse
collaudes. Quod si tibi suscipiendæ rei videbitur
esse tempus, caue, ne te vincant eius blanditiæ, &
suauitates, & illecebræ; sed illud oppone, quanto
præstantior sit talis victoriæ conscientia. *Epictetus
in Enchiridio c. 56.*

Omni-
bus nobis nulla virtus magis neces-
saria est, quam simplicitas religiosa, &
grauitas verecunda.

S. Bernardus de ord. vitæ, & serm. 86.

¹⁴

Humilem, sed minime seruilem, acrem
quoque ac vehementem esse conuenit
Sacerdotem.

S. Chrysost. l. 3. de Sacerdotio.

¹⁵

Morum leuitas potest aliquando esse in
bono ad horam, sed in deuoto num-
quam, dummodo sit deuotus.

S. Bonau. de processu religionis 5. c. 9.

¹⁶

X 5

Ioca

Ioca etiam honesta vitanda Sacerdoti.

- 17 LICET interdum honesta ioca, ac suauia sint, tamen ab Ecclesiastica abhorrent regula: quoniam, quæ in Scripturis sanctis non reperimus, ea quemadmodum vsurpare possumus? *S. Ambrosius de off. l. 1. c. 23. S. Basilius in admonitione ad filium spirituale.*

Seueritas tenenda circa feminas.

- 18 SEVERITAS in vobis circa feminas vigeat, auctoritas polleat, vigor teneatur, grauitas veneretur. *S. Cyprianus de singul. clericorum, si tamen tractatus ille S. Cypriani est, De hoc vide inf. Laicus p. 3. c. 12. ne sit fornicarius.*

Seueritas tenenda circa eos, qui religione abhorrent, & voluptatibus indulgent.

- 19 IN eos, qui à religione abhorrent, & voluptatibus indulgent, ita seueri, ac tristes esse debemus, vt prudentiam, & modestiam, & pacem retineamus. *S. Ephraëmc. de castitate.*

De Seueritate, & Grauitate S. Ambrosij aduersus Theodosium Imperatorem.

- 20 AB Eugenij cæde, Theodosius Mediolanum ingressus, orationis gratia se in Ecclesiam conferebat. Cumq; proxime foribus assisteret, ecce Imperatori obuius fit Ambrosius ciuitatis Episcopus, mediaq; in plebe arrepto eius purpureo amiculo: Siste gradum, ait: viro enim peccati squalore contaminato, manusq; habenti præter tenorem

rem iustitiæ cruentas, non fas eum sine præiua pœnitentia vel limen ingredi sacræ ædis, aut mysteriorum Dei fieri participem. Admiratus Imperator Sacerdotis libertatem, conscius sibi, ac proinde mæstus, & commissorum pœnitundine interpunctus, in Regiam reuersus est. *Sozomenus tomo 7. c. 24. Tripart. l. 9. c. 30. Nicephorus l. 12. c. 41.*

De Seueritate, & Grauitate S. Thomæ Cantuariensis aduersus Henricum Angliæ Regem,

CVM Henricus, Angliæ Rex, coacta Synodo 21
prouincialium Episcoporum, leges ferret vtilitati, ac dignitati Ecclesiæ repugnantes, adeo constanter obstitit Regiæ cupiditati, vt neque pollicitationibus, neque terroribus à sententia decederet: ac propterea sæpius Rex conqueretur, se cum vno Sacerdote in suo Regno pacem habere non posse. *Ioannes Episcopus Carnotensis in eius vita.*

Nemini sit Sacerdos multum familiaris.

NEMINI te multum familiarem exhibeas; quia 22
nimia familiaritas parit contemptum, & subtractionis ab studio materiam subministrat, &c. *S. Thom. opusc. 68. quod vide.*

Cunctis esto benignus, nemini blandus, paucis familiaris, omnibus æquus.

S. Bernardus de honestate vitæ, doctrina 2. 23

Lingua sit menti subdita.

Iugū sit verbis tuis, & statera, hoc est, humilitas, 24
atque

atque mensura, vt lingua tua menti sit subdita: restringatur habenæ vinculis, frenos habeat suos, quibus reuocari possit: ad mensuram sermones proferat libra examinatos iustitiæ; vt sit grauitas in sensu, in sermone pondus, atque in verbis modus. *S. Ambros. l. 1. de off. c. 3. Et optime c. 22. S. Isidorus in Synonimis, de mensura in verbo.*

Leuitas verborum vitanda.

- 25 VERBA otiosa vndecumq; sint semper fuge: licet enim grande peccatum non putetur esse, tamen eorum consuetudo graue generat detrimentum spiritualium profectuum. Et sæpe, dum quasi licenter relaxamus linguam in verba otiosa, dum non auertimus, paulatim dilabimur ad nociua. Ex quibus oriuntur quandoq; turbationes, dissolutiones, & graues conscientiaë corrosiones. *S. Bonau. de triplici statu religiosorum, p. 1. c. 27.*

Tria in locutione seruanda, vnde quatuor commoda proueniunt.

- 26 *Vide inf. c. 8. §. 5. de silentio. In locutione tria, n. 22. Quæ locutio qualis esse debeat, vide S. Ambrosium de officiis lib. 1. c. 22.*

Sacerdos prosequatur odio scurrilitatem, & risus petulantiam.

- 27 CVM Sacerdos gregis forma, & Ecclesiæ lumen dictus sit, ac reuera sit, subditus, vt cera sigillo, sic ipsius moribus imprimi, necesse est. Quocirca, si lumen esse vis, scurrilitatem, ac risus petulantiam odio infectare, ne aliqui multos petulantiam, ac proca-

procacitatem doceas. Sacerdos enim Domini omnipotentis Angelus est; Angelus autem risum nescit, Deo cum metu ac pauore ministrans. *S. Isidorus Pelusiota l. 1. ep. 319. S. Basilii in admonitione ad filium spiritualem.*

Sacerdotes separati ab omni turba vitam agant.

Plato in Timæo.

28

De Suauitate in verbis, & Benignitate Sacerdotum.

§. III.

SUMMARIVM.

VERBUM dulce frangit iram, multiplicat amicos, mitigat inimicos, sermo durus suscitatur furorem. 1. 3.

Quia plus sepe placet, quam donum; quod quidem non aestimatur cum contumelia collatum. 4. 22.

Vtilissimum est, & sapientis viri, affabilem se exhibere omnibus, sed sine adulatione. 2. 18.

Qui dare non potest, saltem sit affabilis. 19.

Hilaritas vultus semper exhibenda est ijs, quibus cum loquimur. 20. 21.

Etiā infidelibus. 38.

Quia multa regna labefactauit verborum tumor, seruuat affabilitas. 39.

Arma